

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет/інститут
Навчально науковий інститут мистецтв**

**Кафедра методики музичного
виховання та диригування**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕНЕДЖМЕНТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Сольний спів»

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “4” січня 2024 р.**

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент культури і мистецтва
Викладач (і)	Карась Ганна Василівна доктор мистецтвознавства, професор
Контактний телефон викладача	+380503730845
E-mail викладача	hanna.karas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіка індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є менеджмент культури і мистецтва.

Навчальна дисципліна «Менеджмент культури і мистецтв» базується на теорії і практиці професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва, що забезпечує процес мистецької освіти бакалаврів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музичної творчості, майстерності та культури.

Зміст дисципліни полягає в ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами менеджменту культури і мистецтва, її науковим апаратом; систематизації знань; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього кругозору майбутнього фахівця; виховуванні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; визначати методи самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань. Виходячи із сучасного стану і розвитку мистецтва, а також, враховуючи навчальну програму, відпрацьовану у вищих навчальних закладах, що готують музикантів-виконавців, слід вважати доцільним вирішення в рамках цього курсу перерахованих завдань.

Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні сутності управлінської діяльності у сферах культури і мистецтва; 2) в ознайомленні із менеджментом спеціальних подій, шоу-бізнесу; 3) в освоєнні складних проблем продюсування, реклами і PR-технологій у сферах культури і мистецтва.

Навчальна дисципліна «Менеджмент культури і мистецтва» базується на теорії і практиці професійного розвитку педагога-музиканта, що забезпечує процес художньо-педагогічної освіти бакалаврів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музично-педагогічної творчості, музично-педагогічної майстерності, музично-педагогічної культури.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання курсу «Менеджмент культури і мистецтва» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі професійної підготовки бакалаврів освітнього напрямку «Музичне мистецтво»; оволодінні науково-теоретичними основами економічного аналізу.

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» є формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту культури та музичного мистецтва, формування розуміння основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень. Стратегічне бачення розвитку організації допомагає менеджерам формулювати конкретні та чіткі цілі її поточної діяльності, визначати пріоритетні напрями розвитку, враховувати при плануванні діяльності очікувані від неї результати. Стратегічне бачення організації також сприяє впровадженню менеджменту, орієнтованого на результат.

Курс «Менеджмент культури і мистецтва» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких дисциплін, як «Історія світової та української музики», «Музична психологія». Дисципліна «Менеджмент культури і мистецтва» є однією з профільюючих загальних дисциплін, що визначають кваліфікацію випускника. Дисципліна дає основні знання про зміст предметів циклу, вивчає теоретичні основи економічного аналізу і шляхи їх практичного втілення.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми музикантами змісту курсу, що виявляться у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;

- знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;

- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у музично-педагогічній реальності;

- здатності і уміннях використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;

- уміннях зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефахівців у музичній галузі;

- навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких завдань курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;

- формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення мистецького досвіду;

- формування професійного менталітету фахівця мистецької галузі; • засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній музичній та виконавській діяльності;

- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
- формування музичного професіоналізму музиканта;

- розвиток здатності до інтелектуальної автономності;

- вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, управлінських відносин у сферах культури та мистецтва.

В межах цього курсу менеджери культурно-мистецької сфери отримають систематизовані знання основ теорії планування, сучасних підходів до створення та впровадження планів та поглиблять знання сучасного стану та основних напрямів розвитку планування діяльності установ культурно-мистецької сфери. Розроблений курс допоможе менеджерам культури та музичного мистецтва усвідомити та сформулювати покликання та призначення своєї організації, що визначають стратегічні цілі та напрями розвитку. Він надає студентам знання та практичні навички аналізу своїх власних ресурсів та зовнішнього оточення, конкурентних переваг своєї організації, аналізу перспективних можливостей її розвитку, оцінювання можливих внутрішніх та зовнішніх загроз, а також розробки стратегічного плану та конкретних завдань щодо його втілення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основні теорії розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також для проведення наукових досліджень;

- здатності до системної апперцепції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у музично-педагогічній реальності;

- здатності уміння використовувати знання для вирішення проблем особистісного розвитку і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекст художнього розвитку людини;

- передові технології і стратегії з формування духовності, дійсної сутність взаємин культури і мистецтва, культури і цивілізації, культури і інструментальної музики;

- чітке усвідомлення джерел духовності та завдання збереження світу музично-вокальних цінностей;

- найкращі зразки музичного мистецтва;

- духовно-просвітницьку діяльність у мистецькій сфері;

- здійснювати аналіз явищ сучасного мистецтва як соціокультурного феномена в історичному ракурсі;

- основні стильові напрямки та процеси розвитку української та світової культури минулого та сучасності;

- стилі, жанри, напрямки, особливості та закономірності музичного процесу.;

- теоретичний матеріал з менеджменту культури і мистецтва;

- рівень сучасної науково-теоретичної бази з проблем менеджменту культури і мистецтва;

- науково-теоретичну літературу з цієї проблеми;

- правові основи і законодавство України в галузі культури і мистецтв;

- основи ділового спілкування.

вміти:

- давати змістовну характеристику підприємництва та підприємливості для можливої організації самостійної зайнятості та ведення підприємницької діяльності;

- здійснювати різнобічний узагальнений аналіз суспільно-політичних обставин, які сприяють менеджменту культури і мистецтва;

- проявляти навички ділових комунікацій у професійній сфері, роботи в колективі;

- стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі;
- професійно підходити до проблеми управління різними мистецькими організаціями і колективами;
- грамотно добирати науково-теоретичну літературу з менеджменту культури і мистецтва;
- самостійно опрацьовувати наукову літературу та застосовувати її у власній практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.

ЗК6 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК17 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ФК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ФК16 Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

ФК18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати

ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	Стац. – 20; Заочн.- 6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Стац. – 10; Заочн. - 2
самостійна робота	Стац. – 60; Заочн. - 82

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	025 Музичне Мистецтво	IV	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1	2	1	6
Тема 1. Сутність, значення і особливості розвитку менеджменту.			
Тема 2. Організації як об'єкти управління.	2	1	6
Тема 3. Процес менеджменту. Види і зміст управлінської діяльності в музичній сфері.	2	1	8
Змістовий модуль 2	2	1	6
Тема 4. Менеджмент спеціальних подій у сфері культури, мистецтва.			
Тема 5. Види спеціальних подій і громадських заходів в музичній сфері.	2	1	6

Змістовий модуль 3	2	1	8
Тема 6. Менеджмент шоу-бізнесу: цілі, ресурси, організація праці.			
Тема 7. Менеджмент шоу-бізнесу: ефективність методів.	2	1	6
Тема 8. Менеджмент шоу-бізнесу: алгоритм діяльності менеджера.	2	1	7
Тема 9. Менеджмент шоу-бізнесу: продюсування.	2	1	7
Тема 10 Реклама і PR. Технічне забезпечення спеціальних подій	2	1	
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p>
<p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>	<p>90-100 балів (А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>80–89 балів (В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>70–79 балів (С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p>

	<p>60–69 балів (D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>50–59 балів (E «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.</p> <p>0-25 балів (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Вид роботи: письмова контрольна робота.</p> <p>Термін написання: для денної форми навчання - після опанування всіх тем, для заочної - за 10 днів до початку сесії</p> <p>Форма: від руки, друкована або електронний варіант</p>
Практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати рекомендовану літературу; 2. здійснити письмового виконання аналізу менеджменту спеціальної події музичної освіти (конкурсу, фестивалю)
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd</p> <p>До підсумкового заліку допускаються студенти, які під час поточного контролю (практичних занять) набрали мінімум 25 балів.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на практичних заняттях із метою визначення успішності розвитку здобувачів освіти та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання</p> <p>Опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>Виконання письмових контрольних робіт.</p> <p>Усні відповіді на практичних заняттях.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю - залік.</p> <p>Форма здачі – комбінована.</p>

	<p>Розподіл балів, які отримують студенти</p> <p>Практичні роботи – 20 балів.</p> <p>Контрольна робота – 20 балів, індивідуальне завдання – 10 балів.</p> <p>Залік – 50 балів. Загальна сума – 100 балів</p>
--	---

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи із курсу «Менеджмент культури і мистецтва» передбачають письмове виконання аналізу менеджменту спеціальної події музичної освіти (конкурсу, фестивалю).

Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<http://surl.li/dzugk> метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування

Положенні про

Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)

<http://surl.li/dhrfg> , в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

<http://surl.li/dhres>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію

Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»

Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) семінарських занять та опрацюванні літератури із лекційної тематики курсу.

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA

8. Рекомендована література

Основна

1. Абрамов Л. К., Азарова Т. В. Менеджмент у сфері культури. Кіровоград: ЦПТІ, 2000. 88 с.
2. Академія музичної еліти України: До 90-річчя Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського / Автори-упор.: А. П. Лашенко (кер. проекту), О. І. Малозьомова, Т. В. Гусарчук; Ред кол.: В. І. Рожок (голова) та ін. К.: Муз. Україна, 2004. 560 с.
3. Александрова Н. Одеській державній музичній академії імені А. В. Нежданової - 90 / О. В. Сокол (голов. ред.), Р. М. Розенберг (ред.-упоряд.) / Александрова Н. Г., Бондар Н. А., Бузанова Н. С., Вірановський Г. М., Горелік Л. М. Одеса: Друк, 2003. 222 с.
4. Антонюк О. В. Менеджмент культурно-мистецької сфери. *Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського* : наук. журнал. 2011. Ч.2(11). С.104 –110.
5. Армстронг М. Менеджмент : методи и приемы : Пер. с 3-го англ. изд. К.: Знання-Прес, 2006. 876 с. (Европейський менеджмент).
6. Безгін І. Мистецтво і ринок : нариси. К.: ВВП «Компас», 2005. 544 с.
7. Волков С. Мистецька освіта в культурі України 90-х років ХХ століття: навч. посібник Київ, 2006. 207 с.
8. Гагоорт Гіп. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклав з англ. Богдан Шумилович. Львів: Літопис, 2008. 360 с.
9. Горбенко С. Історія гуманізації музичної освіти для дітей шкільного віку: навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП. Зволейко Д.Г., 2007. 348 с.
10. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: зб. матеріалів Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 2 грудня 2010 року). К. : НАКККіМ, 2011. 172 с.
11. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: традиції, концепції, перспективи : зб. наук. правь (за матеріалами Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 20–21 грудня 2012 року) / відп. за випуск С. М. Садовенко. К. : НАКККіМ, 2013. 252 с.
12. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ: навч. посібник. К.: Дакор, 2003.
13. Кові Стівен Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей / пер. з англ. О. Любченко. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. 384 с.
14. Кольбер Ф. Маркетинг у сфері культури та мистецтв / переклад з англ. Святослава Яринича. Львів: Кальварія, 2004. 240 с.
15. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2015. 122 с.
16. Кузьмін О. Основи менеджменту : підручник. Вид. 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 464 с. (Альма-матер).
17. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О.

Ю.] Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2013. 176 с.

18. Менеджмент: конспект лекції / укладач Д. О. Власенко. Суми: Сумський держ. ун-т, 2011. 71 с.

19. Музична естрада: Словник / Управління культури Харківської держ. адміністрації Харківський обласний центр народної творчості / В.М. Откидач (уклад.). Х. : Видавець І.В. Якубенко, 2004.

20. Нагорняк М. М., Тягур Р. С. Менеджмент в освіті. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 437 с.

21. Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського 100 років / авт.-упоряд. В. Рожок. К. : Муз. Україна, 2013. 512 с.

22. Нестуля О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 358 с.

23. Нестуля О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 287 с.

24. Обух Л. Менеджмент академічної музики в соціокультурному просторі України (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : монографія. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2021. 458 с.; іл

25. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 368 с.

26. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. К.: Преса України, 2004. 416 с.

27. Поплавський М. Менеджер культури : підручник. К.: МП «Леся», 1996. 416 с.: іл.

28. Примак Т. PR для менеджерів і маркетологів : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 202 с.

29. Руда А. 1000 зірок шоу-бізнесу. К.: Школа, 2006.

30. Рудницька О. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. Посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

31. Сторінки історії Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. 2-ге вид., доп. Львів: В-во «СПОЛОМ», 2008. 352 с.

32. Шмагало Р., Покотило Г., Ляшкевич П., Гнатишин І., Бей Т. Музична освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України ХХ – ХХІ століть: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Львів: ЛНАМ; Тернопіль: Мандрівець, 2013. 292 с.: іл., дод. + DVD.

Додаткова

1. Карась Г. Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» на музичних факультетах вищих навчальних закладів. *Прикарпатський вісник НТШ*. Слово. № 32(39). Івано-Франківськ, 2017. С. 240–248.

2. Карась Г. Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент культури і мистецтва» на музичних факультетах вищих навчальних закладів. *International Scientific and Practical Conference "WORLD SCIENCE"*. № 9 (25), Vol.1, September 2017. Multidisciplinary scientific edition.

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference "New Opportunities in the World Science" (August 31, 2017, Abu-Dhabi, UAE). United Arab Emirates, Ajman. С. 16–20.

3. Карась Г. В. Використання засобів event-менеджменту в презентації нотних та музикознавчих видань. *Менеджмент соціокультурної діяльності: колективна монографія / упоряд. О. Козаренко, наук. ред. В. Пасічник. Львів: Растр-7, 2018. С. 176–187.*

4. Карась Г. Використання методик event-менеджменту в презентації музичних видань. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: виклики та концепції сьогодення: зб. наук. праць. / наук. ред., упоряд. С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2018. С. 16–18.*

5. Карась Г. Використання міждисциплінарності як інноваційного підходу у навчальному процесі мистецьких закладів вищої освіти. *Наукові записки. Серія «Педагогічні науки» / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Вип. 195. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 18–22, 213–214.*

6. Карась Г. Конкурс вокального мистецтва імені Іри Маланюк як приклад успішного event-менеджменту. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: дослідницькі практики, динаміка розвитку, сфери реалізації: зб. наук. пр. / упоряд., наук. ред. С. Садовенко. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 81–85.*

7. Карась Г. Місія філармонії у продюсуванні академічної музики: збереження традицій і пошук інновацій (на прикладі діяльності Івано-Франківської обласної філармонії). *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: формування громадянського суспільства : зб. наук. пр. / упор., наук. ред., відп. за вип.: С. М. Садовенко. К.: НАКККіМ, 2016. С. 19–21.*

Викладач

Ганна Карась, професор